

dr hab. Michał Drewnowski, prof. AM
Dziedzina – sztuki muzyczne
Dyscyplina - instrumentalistyka

Łódź, dnia 5 maja 2023r.

Recenzja pracy doktorskiej mgr ALEKSANDRY DĄBEK

Zlecniodawca recenzji

Rada do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie – przewodnicząca Rady dr hab. Monika Gardoń – Preinl ,
prof. AMKP

Zlecenie podjęte na podstawie **Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce** (Dz. U. z 2022 r poz. 574 z późn. zm.)

W świetle w.w. Ustawy, Rada do Spraw Dyscypliny Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie powierzyła mi funkcję recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora Pani Aleksandrze Dąbek w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne

Ocena pracy

Praca doktorska Pani mgr Aleksandry Dąbek pt „ **Twórczość fortepianowa Franciszka Mireckiego**” składa się z dzieła artystycznego w postaci płyty CD zawierającej utwory fortepianowe Franciszka Mireckiego oraz opisu dzieła.

Nagranie zostało zrealizowane w Auli Florianka Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie w dniach 23-24 września 2022 roku na fortepianie marki Steinway & Sons.

Do pracy została dołączona również płyta CD zawierająca materiały nutowe wykonywanych kompozycji.

Płyta zawiera następujący program:

Franciszek Mirecki: Impromptu op. 9

4 Polonezy op.8

nr 1 E- dur

nr 2 a- moll

nr 3 F- dur

nr 4 As-dur

Sonata op.12 nr 2

Moderato sostenuto

Andante con moto

La chasse

Fantazja op. 10

Wykonawca: Aleksandra Hortensja Dąbek – fortepian

Pani mgr Aleksandra Dąbek podejmując temat twórczości fortepianowej Franciszka Mireckiego dotyka zagadnienia szczególnie mi bliskiego albowiem odnoszącego się do zapomnianej polskiej kultury muzycznej.

Jak nadmienienia doktorantka we wstępie opisu dzieła, ma nadzieję na przywrócenie pamięci o wybitnym polskim kompozytorze oraz spopularyzowanie jego twórczości.

Muzyka rodzimych kompozytorów jest dla mnie zagadnieniem szczególnie bliskim tak więc zaraz po otrzymaniu dokumentacji ochoczo przystąpiłem do zapoznania się z twórczością oraz sylwetką samego kompozytora.

Prezentacja dzieł fortepianowych Franciszka Mireckiego dokonana przez mgr Aleksandrę Dąbek zasługuje w moim przekonaniu na bardzo wysoką ocenę.

Szczerze przyznaję, że płyta o której mowa towarzyszyła mi w różnych okolicznościach życia codziennego. Wysłuchałem ją po wielokroć także korzystając z materiałów nutowych i za każdym razem z dużą przyjemnością.

Dzieła fortepianowe Franciszka Mireckiego wyraźnie promieniują klasyczną myślą muzyczną i choć często nawiązują do stylu *brillant* i jego romantycznej aury trudno nie dojrzeć w nich fascynacji wiedeńskimi kompozytorami epoki klasycyzmu.

Doktorantka znakomicie uchwyciła ten styl, jej interpretacje są naturalne i w pełni zrozumiałe dla odbiorcy.

Rozpoczynający prezentację artystyczną *Impromptu op.9* to *de facto* wariacje na temat arii „*Que ne suis-je la Fougere?*”. Ciekawym zabiegiem być może prekursorskim jest umieszczenie pokaźnych rozmiarów introdukcji przed tematem. Pianistka wykonuje dzieło precyzyjnie, w pełnej zgodzie z tekstem muzycznym i dużą swobodą. Urzekające piękne prowadzenie wszelkich kantylen od razu uświadamiają słuchaczowi z jakim formatem artystki mamy do czynienia. Idealnie uchwycony, prosty z lekką nutą smutku i tęsknoty temat jest zapowiedzią niezwykle ujmującego utworu, udanego pod każdym względem. Od samego początku wyczuwa się powagę i ambicję z jaką

doktorantka podchodzi do materiału muzycznego. Piękne frazowanie i wyjątkowa dbałość o jakość dźwięku jednocześnie bez uszczerbku na emocjonalnym wyrazie utworu.

Następujące po Impromptu 4 *Polonezy op. 8* są- jak twierdzi doktorantka- ukłonem w kierunku muzyki narodowej oraz nawiązują do Polonezów Michała Kleofasa Ogińskiego. Utwory te niosą w mojej ocenie wysokie walory dydaktyczne i stanowią doskonałą alternatywę dla wspomnianych Polonezów Ogińskiego oraz tych wczesnych Fryderyka Chopina. Interpretacja Pani Dąbek jest dokładnie taka jaka w moim poczuciu powinna być: naturalna, bezpretensjonalna i pokazująca rzeczywiste wartości artystyczne dzieł. Gra pianistki jest pełna rozmaitych barw w zależności od charakteru danego utworu a frazowanie zawsze eleganckie i zgodne z wolą kompozytora.

Trzyczęściowa *Sonata D-dur op. 12* swoją nazwą może początkowo nieco wprowadzić w błąd słuchacza sugerując dzieło o rozpiętych rozmiarach.

Słuchając tej kompozycji trudno nie wychwycić idei dydaktycznych które kierowały kompozytorem. Niewielkie rozmiary każdej części implikują zdecydowanie bardziej w kierunku utworu „uczniowskiego” aniżeli kompozycji koncertowej. Pomimo tego artystka podchodzi do tego dzieła z dużą powagą a jej interpretacja jest na tyle ciekawa że słuchanie tej niewielkiej formy dostarcza wiele przyjemności.

Żywię szczerą nadzieję, że utworami tymi zainteresują się nauczyciele szkół muzycznych i zachęcać będą uczniów do ich wykonywania. Poza zadaniem dydaktycznym jakie będą niewątpliwie spełniać otworzą młodym adeptom sztuki pianistycznej jakże bogaty i ważny świat polskiej muzyki.

Dzieło które znajduje się na końcu prezentacji *Fantazja op. 10* to utwór absolutnie zachwycający pod wieloma względami. Podobnie jak *Impromptu op. 9* jest w istocie także tematem z wariacjami i cechuje się równie znakomitą budową formalną.

Wykonanie tego utworu przez mgr Aleksandrę Dąbek jest perliste i czytelne. Każda wariacja posiada swoją własną narrację i nastrój pomimo oczywistych koligacji z tematem głównym. Wysublimowane frazowanie, jasna wirtuozeria i po raz kolejny znakomicie uchwycona stylistyka powodują olbrzymią otwartość słuchacza na prezentowaną interpretację.

Fantazja op. 10 to dzieło które stanowczo powinno zajmować ważne miejsce w programach koncertowych i żywię ogromną nadzieję że doktorantka dołoży wszelkich starań aby pojawiało się często na jej recitalach.

Podsumowując interpretację mgr Aleksandry Dąbek chciałbym podkreślić kulturę brzmienia doktorantki i umiejętność odpowiedniego uchwycenia stylu Franciszka Mireckiego, dzięki któremu prezentacja emanuje spokojem, kulturą i naprawdę dużą finezją.

Po gruntownym zapoznaniu się z dziełem artystycznym, stwierdzam że prezentuje on bardzo wysoki poziom i zasługuje na wysoką ocenę.

Część opisowa została ujęta prostolinijną metodą. Struktura pracy opiera się na dwóch rozdziałach, pierwszy, przedzielony na trzy podrozdziały przedstawia biografię

kompozytora, ogólną charakterystykę twórczości oraz przekonania estetyczne autora. Z pewnym rozczarowaniem przyjąłem tę sekcję: skąpy rys biograficzny przeplata się wprawdzie z bardzo ciekawymi cytataми z życia kompozytora, ale pozostawia pewne poczucie niekompletności i wrażenie zaburzenia struktury konstrukcji dzieła. Praca ta mogła z całą pewnością przyczynić się do pełniejszego zgłębienia postaci Franciszka Mireckiego, artysty o wyjątkowo interesującym życiorysie.

Zdecydowanie bardziej interesująco przedstawia się podrozdział opisujący poglądy estetyczne kompozytora. Pokażna ilość umieszczonych cytatów powoduje dokładniejsze zapoznanie się z osobowością artysty i jego poglądami na sztukę. Obszerne fragmenty autorskiego traktatu *Pogląd na muzykę* odsłania czytelnikowi wykształconego i rozumnego człowieka silnie walczącego o wysokie kompetencje w środowisku muzycznym.

W rozdziale drugim mgr Dąbek dokonuje ogólnego opisu dzieła artystycznego oraz poddaje dość wnikliwej analizie wszystkie utwory zawarte na płycie. Częste umieszczanie przykładów nutowych pomaga wprawdzie w zrozumieniu sensu tego ogniwa lecz doktorantka nie zawsze jest w tym dokładna: wstęp *Fantazji op. 10* znalazł się również w miejscu opisu *Impromptu op. 9*.

Również kwestia używania pierwszej osoby w komentarzach dotyczących poruszanych zagadnień wydaje się być dyskusyjna.

Praca została poprzedzona właściwym wstępem i zwieńczona podsumowaniem, spisem kompozycji fortepianowych Franciszka Mireckiego oraz bibliografią.

Spis kompozycji zawarty w pracy jest szczególnie merytoryczny. Dowiadujemy się z niego o wydawnictwach włoskich, austriackich czy francuskich, w których były publikowane dzieła kompozytora. Pozwala to zrozumieć jak „światową” postacią był w tamtym czasie Franciszek Mirecki. Gdyby po powrocie do ojczyzny został należycie doceniony, jego kariera mogła potoczyć się zupełnie inaczej, a on sam mógłby zająć zupełnie inne, lepsze miejsce w historii muzyki.

Konkluzja

Po gruntownym zapoznaniu się z pracą doktorską mgr Aleksandry Dąbek pt. „*Twórczość fortepianowa Franciszka Mireckiego*”, stwierdzam że doktorantka pomimo nieustrzeżenia się od pewnych błędów opisowych zaprezentowała dzieło na bardzo wysokim poziomie artystycznym.

Poruszając tematykę utworów fortepianowych Franciszka Mireckiego pochyliła się nad kompozycjami mało lub wcale nieznanymi, co może być przyczynkiem do pojawiania się ich w programach koncertów profesjonalnych pianistów jak i również utalentowanej pianistycznie młodzieży.

Tym samym spełniła wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r poz. 574 z późn. zm.).

Stawiam wniosek o przyjęcie pracy doktorskiej.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Michał Drewnowski', written in a cursive style.

dr hab. Michał Drewnowski, prof. AM